

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Ă R E nr. __

din _____
Chișinău

cu privire la aprobarea Programului național „Acces la cultură”

În temeiul art.6 din Legea culturii nr.413/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 83-86, art.401), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național „Acces la cultură” (se anexează).
2. Implementarea anuală a Programului național „Acces la cultură” se va realiza din contul și în limitele alocațiilor prevăzute în bugetul Ministerului Culturii.
3. Ministerul Culturii:
 - 3.1. va întreprinde măsurile necesare realizării acțiunilor preconizate pentru implementarea Programului național „Acces la cultură”;
 - 3.2. va prezenta Guvernului, până la data de 15 martie a anului următor, raportul privind implementarea Programului național „Acces la cultură”.
4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul Culturii

Sergiu Prodan

PROGRAMUL NAȚIONAL „Acces la cultură”

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Programul național „Acces la cultură” (în continuare – *Program*) stabilește scopul, obiectivele, domeniile prioritare și componentele eligibile pentru aplicare, mecanismul de finanțare și procesul de implementare, raportare, monitorizare și evaluare a inițiativelor de susținere a accesului la cultură.

2. Prezentul Program are drept scop promovarea accesului universal și echitabil la activități culturale, susținerea inițiativelor culturale locale și încurajarea participării active a tuturor categoriilor de populație la viața culturală.

3. Obiectivul general al prezentului Program este asigurarea accesului la cultură, creșterea coeziunii sociale și fortificarea identității și rezilienței naționale, menite să protejeze și să valorifice patrimoniul cultural material și imaterial.

4. În sensul prezentului Program se definesc următoarele noțiuni principale:

4.1. *Cheltuieli eligibile* – costuri necesare pentru realizarea acțiunilor culturale, pe care instituția implementatoare le include în bugetul detaliat al activității culturale;

4.2. *Finanțare directă* – alocație financiară din bugetul de stat acordată de către Ministerul Culturii instituțiilor implementatoare în scopul asigurării realizării activităților culturale, din Calendarul activităților culturale aprobat;

4.3. *Implementare directă* - derularea de către Ministerul Culturii, prin intermediul instituțiilor implementatoare, inclusiv în cooperare instituțională cu entități de drept public din Republica Moldova și/sau structurile lor subordonate, conform legislației, a unor programe, proiecte sau acțiuni proprii în sprijinul accesului cetățenilor la cultură;

4.4. *Implementare indirectă* - derularea unor activități prevăzute de prezentul Program prin intermediul organizatorilor activităților culturale, care derulează inițiative, proiecte sau acțiuni în sprijinul accesului cetățenilor la cultură;

4.5. *Instituție implementatoare* – Ministerul Culturii sau instituție publică în raport cu care Ministerul Culturii exercită funcția de fondator, selectată pentru a asigura implementarea uneia sau mai multor activități culturale, conform Calendarului activităților culturale aprobat;

4.6. *Invitat* – om de creație, invitat de instituția implementatoare să participe la o activitate culturală;

4.7. *Organizatorul activității culturale* – persoană fizică selectată pentru implementarea activității culturale, contractată de instituția implementatoare în vederea organizării și realizării acțiunilor aprobate pentru o activitatea culturală.

5. Principiile care stau la baza procesului de finanțare a organizatorilor activităților culturale sunt:

5.1. *transparența* – informarea părților interesate referitor la procedura de aplicare, selectare și atribuire a finanțării;

5.2. *tratamentul egal* – aplicarea, în mod nediscriminatoriu și echitabil, a criteriilor și a cerințelor pentru atribuirea contractului de finanțare;

5.3. *proporționalitatea* – recunoașterea particularităților fiecărei localități și a capacității candidatului propus pentru încheierea contractului de finanțare, de a asigura realizarea corespunzătoare și în termen a activității culturale aprobate;

5.4. *eficacitatea* – utilizarea mijloacelor aprobate conform cerințelor impuse de instituțiile implementatoare față de acțiunile aprobate pentru activitatea culturală finanțată;

5.5. *dialogul* – comunicarea constantă și continuă pentru crearea încrederii reciproce între părți la identificarea și depășirea problemelor înainte ca acestea să afecteze desfășurarea și rezultatele proiectelor. Acest principiu contribuie la creșterea eficienței cooperării reciproc avantajoase între Consiliul coordinator, instituțiile implementatoare și organizatorul activității culturale;

5.6. *abordarea etică* – organizarea și desfășurarea acțiunilor/activităților conform celor mai înalte standarde.

Capitolul II

OBIECTIVE SPECIFICE

6. În perioada de implementare, prezentul Program este orientat spre atingerea următoarelor obiective specifice:

6.1. creșterea accesului la cultură în zonele rurale și susținerea proiectelor culturale locale;

6.2. consolidarea dialogului și coagularea comunităților în jurul nucleelor culturale existente;

6.3. promovarea mobilității culturale ca formă de acces la cultură în zonele rurale;

6.4. susținerea dialogului intergenerațional și promovarea transferului de cunoștințe, valori și experiențe între diverse generații,

6.5. cultivarea memoriei și a mândriei locale, precum și promovarea obiceiurilor, tradițiilor și a valorilor istorice ce formează fundamentul identității naționale și transmiterea acestora către generațiile viitoare;

6.6. susținerea colaborării culturale între diverse regiuni, în vederea asigurării accesului echitabil la resurse culturale și creșterea coeziunii sociale.

6.7. crearea și fortificarea spiritului de comunitate și sporirea oportunităților de conectare la cultura națională și la valorile europene.

Capitolul III

DOMENIILE DE FINANȚARE

7. Domeniile de finanțare ale prezentului Program sunt:

7.1. literatură, teatru, muzică, arte plastice, coreografie, arhitectură, cinematografie, radiodifuziune și televiziune, artă fotografică, design, circ și alte domenii de creație;

7.2. artă populară, meșteșuguri artistice (artizanat), activitate artistică de amatori;

7.3. protecție și valorificare a patrimoniului cultural;

7.4. muzee, arhive și biblioteci;

7.5. achiziția de carte;

7.6. educație estetică și artistică;

7.7. management al culturii, organizare a procesului de creație;

7.8. pregătire a cadrelor în domeniul culturii;

7.9. schimburi culturale internaționale;

7.10. turism cultural.

Capitolul IV

COMPONENTELE ELEGIBILE PENTRU FINANȚARE

8. Prezentul Program include următoarele componente de implementare:

8.1. componenta I – consolidarea rolului instituțiilor de cultură ca porți și transmițători de opere culturale, competențe și valori europene;

8.2. componenta II – mobilitatea artiștilor și profesioniștilor din domeniul culturii;

8.3. componenta III – sporirea participării culturale în comunitățile locale;

8.4. componenta IV – dezvoltarea și promovarea inițiativelor de susținere a memoriei locale.

Capitolul V

CONSILIUL COORDONATOR

9. Ministerul Culturii va constitui, prin ordin, un Consiliu coordonator al Programului (în continuare – *Consiliu coordonator*) din 5 membri, inclusiv Președintele Consiliului coordonator, în următoarea componență:

9.1. doi reprezentanți ai Ministerului Culturii;

9.2. un reprezentant al Ministerului Educației și Cercetării;

9.3. două personalități notorii din domeniul culturii.

10. Personalitățile notorii din domeniul culturii se selectează ținând cont de experiența profesională a acestora în domeniile prevăzute la art.3 din Legea culturii nr.413/1999, minim 5 ani, de rezultatele deosebite în domeniul de activitate și de recunoașterea publică.

11. Consiliul coordonator are următoarele atribuții:

11.1 examinează propunerile pentru Calendarul activităților culturale, înaintate de instituțiile implementatoare, colectivitățile locale sau alte persoane fizice și juridice interesate;

11.2. avizează Calendarul activităților culturale pentru implementarea Programului;

11.3. Aprobă Raportul de implementare a Programului.

12. Ministerul Culturii instituie un Secretariat al Consiliului coordonator, într-un număr de cel mult 5 persoane, inclusiv funcționari publici din cadrul Ministerului Culturii, cu următoarele atribuții:

12.1. asigură transparența procesului de elaborare/revizuire a Calendarului activităților culturale ale Programului;

12.2. recepționează și examinează propunerile pentru Calendarul activităților culturale ale Programului;

12.3. elaborează Calendarul activităților culturale pentru implementarea Programului;

12.4. monitorizează, coordonează și oferă suport metodic instituțiilor implementatoare;

12.5. solicită, de la instituțiile implementatoare, informații și acte justificative referitoare la activitățile culturale implementate;

12.6. elaborează Raportul de implementare a Programului.

13. Consiliul Coordonator se convoacă în ședințe cel puțin odată în trimestru, de Președintele Consiliului coordonator, în baza sesizării Secretariatului Consiliului sau a ministrului culturii.

14. Ședințele Consiliului coordonator sunt deliberative dacă participă cel puțin 4 membri.

15. Activitatea membrilor Consiliului coordonator nu se remunerează.

16. Activitatea Secretariatului Consiliului se remunerează conform legislației în vigoare, cu excepția membrilor angajați ai Ministerului Culturii.

Capitolul VI

ELABORAREA ȘI APROBAREA CALENDARULUI ACTIVITĂȚILOR CULTURALE

17. Calendarul activităților culturale ale Programului se elaborează de către Secretariatul Consiliului coordonator, anual, în baza propunerilor înaintate de către instituțiile implementatoare, colectivitățile locale sau alte persoane fizice și juridice interesate.

18. Ministerul Culturii plasează pe pagina oficială un anunț public cu privire la inițierea procesului de elaborare/ revizuire a Calendarului activităților culturale ale Programului, cu 20 de zile înainte de aprobare.

19. În anunț se indică condițiile generale, conținutul propunerilor și termenul-limită de înaintare a acestora.

20. Propunerile pentru Calendarul activităților culturale ale Programului se prezintă la adresa Secretariatului Consiliului coordonator, în termen de 10 zile de la data publicării anunțului și includ următoarele informații:

20.1. Denumirea activității culturale;

20.2. Descrierea succintă a activității culturale, cu enumerarea acțiunilor preconizate și a categoriilor de subiecți implicați;

20.3. Importanța activității culturale pentru societate/ colectivitate;

20.4. Obiectivul specific prevăzut la punctul 6, căreia îi corespunde activitatea culturală propusă;

20.5. Alte informații relevante care justifică realizarea activității culturale.

21. Secretariatul Consiliului, include propunerile înaintate în Calendarul activităților culturale, în ordinea recepționării acestora, cu precizarea plafonului estimativ al fiecărei activități culturale ținând cont de costurile eligibile prevăzute la punctul 28, complexitatea, numărul de organizatori și numărul de localități în care se va implementa activitatea culturală.

22. Costurile proiectelor se estimează în baza actelor normative în vigoare, se justifică și se prezintă în mod detaliat pe articole și alineate de cheltuieli.

23. Suma maximă a unei activități culturale, prevăzute în Calendar, nu poate depăși 1,0 milion lei.

24. Calendarul activității culturale ale Programului poate fi revizuit pe parcursul anului.

25. Calendarul activităților culturale conține:

25.1. denumirea activităților culturale propuse spre finanțare;

25.2. descrierea principalelor acțiuni care urmează a fi realizate în cadrul fiecărei activități culturale;

25.3 instituțiile implementatoare responsabile de asigurarea realizării activității culturale;

25.4 plafonul mijloacelor financiare estimat pentru fiecare activitate culturală;

25.5 termenul de realizare a activității culturale, care nu poate depăși data de 20 decembrie a anului în curs.

26. Calendarul activităților culturale ale Programului se aprobă de ministrul culturii, în baza Avizului Consiliului coordonator și se publică pe pagina web oficială a ministerului.

Capitolul VII

ELIGIBILITATEA COSTURILOR

27. Pentru finanțare sunt luate în considerare doar costurile eligibile stabilite în prezentul Program.

28. Costurile eligibile pentru finanțare includ:

28.1. costuri pentru remunerarea organizatorului activității culturale;

28.2. costuri pentru remunerarea invitaților;

28.3. costuri pentru achiziționarea serviciului de transport pentru invitați;

28.4. premii pentru participanți;

28.5. costuri pentru asigurarea cu masa și/sau cazare a invitaților/participanților;

28.6. costuri pentru închirierea spațiului, utilajelor, decorurilor etc.;

28.7. costuri pentru achiziționarea sau închirierea recuzitei artistice (costume și încălțăminte, articole și elemente de decor, accesorii etc.);

28.8. costuri pentru închirierea stațiilor de lucru/echipamentelor tehnice (calculatoare, laptopuri, ecrane de proiecție, proiectoare, sisteme de audioghidare, echipamente de înregistrare video și audio, tablete, accesorii), echipamentelor periferice (imprimante, monitoare, centre multifuncționale, scanere etc.);

28.9. costuri pentru achiziționarea serviciilor administrative și de comunicare și promovare.

29. Costurile eligibile urmează să fie:

29.1. destinate pentru realizarea activității culturale și în conformitate cu principiile unei bune gestiuni financiare, în special din punctul de vedere al raporturilor cost-beneficiu și cost-rezultate;

29.2. transpuse în realitate în perioada de implementare a contractului, cu referință la bunurile procurate și serviciile prestate;

29.3. reflectate transparent în documentele contabile, identificabile, verificabile și justificate de originalele documentelor respective.

30. Remunerarea organizatorului activității culturale se stabilește în funcție de durata și complexitatea activității culturale dar nu mai mult de un salariu mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern.

Capitolul VIII

MECANISMUL DE FINANȚARE

31. Ministerul Culturii alocă instituțiilor implementatoare mijloacele financiare, aprobate conform Calendarului activităților culturale.

32. Instituțiile implementatoare asigură finanțarea activităților culturale aprobate, conform costurilor eligibile prevăzute la punctul 28.

33. Valoarea totală a finanțării organizatorului activității culturale este transferată în 2 tranșe, după reținerea plăților și impozitelor datorate bugetului de stat, bugetului asigurării sociale de stat și fondului asigurării obligatorii de asistență medicală.

34. Prima tranșă, în mărime de 30% se transferă în termen de 30 de zile de la data încheierii contractului de finanțare.

35. A doua și ultima tranșă se transferă în baza solicitării organizatorului activității culturale, în termen de 40 de zile de la prezentarea raportului narativ și a documentelor care justifică îndeplinirea angajamentelor asumate.

36. Raportul narativ se validează de către Instituția implementatoare, în termen de 30 de zile de la data prezentării.

37. Valoarea totală a finanțării prestației invitatului/ invitaților se transferă de către instituția implementatoare în 2 tranșe, după cum urmează:

37.1 30% din valoarea contractului, în termen de 30 de zile de la data încheierii contractului de prestări servicii;

37.2. A doua și ultima tranșă, în termen de 30 de zile de la data prestării serviciului, în baza actului de predare-primire a serviciului.

Capitolul IX

CONTRACTELE DE ACHIZIȚIE

38. Instituțiile implementatoare asigură finanțarea costurilor necesare organizării și realizării activității culturale, prin încheierea contractelor de achiziții publice pentru finanțarea cheltuielilor prevăzute la subpunctele 28.1. – 28.3 și la subpunctele 28.5-28.9.

39. Instituțiile implementatoare, desemnate responsabile de asigurarea realizării activităților culturale, încheie contracte de achiziție cu organizatorii activităților culturale pentru fiecare activitate culturală separat.

40. Pentru organizarea unei activități culturale pot fi contractați unul sau mai mulți organizatori, în funcție de numărul localităților, durata și complexitatea activității culturale.

41. Sunt eligibili pentru organizarea unei activități culturale persoanele fizice care:

41.1. au experiență în activitatea culturală, managerială sau administrativă;

41.2. și-au onorat obligațiile pentru contractele încheiate anterior.

42. Contractul de achiziție a serviciilor de organizare a activității culturale conține clauze cu privire la:

42.1. activitatea culturală finanțată;

42.2. lista acțiunilor necesare a fi realizate în cadrul activității culturale;

42.3. suma mijloacelor financiare acordate;

42.4. termenul de realizare a activității culturale;

42.5. termenul de valabilitate al contractului;

42.6. drepturile și obligațiile părților;

42.7. tranșele de debursare a mijloacelor financiare;

42.8. consecințele neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor contractuale;

42.9. alte clauze esențiale necesare pentru realizarea corespunzătoare a activității culturale.

43. Contractele de achiziție a serviciilor de organizare a activităților culturale pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la data primirii notificării, prin care se aduce la cunoștința părții care nu a respectat condițiile legale și contractuale că nu și-a îndeplinit obligațiile. Partea notificată este obligată să ofere un răspuns în decurs de cinci zile de la primirea notificării privind neîndeplinirea obligațiilor contractuale.

44. În cazul rezoluțiunii contractului, ca urmare a neîndeplinirii clauzelor contractuale de către Organizatorul activității culturale, acesta este obligat, în termen de 15 zile, să restituie la rechizitele bancare ale instituției implementatoare resursele financiare alocate.

45. Instituția implementatoare are dreptul să sesizeze organele și instituțiile abilitate în cazurile de încălcare a prevederilor contractuale de către organizatorul activității culturale, în vederea atragerii acestuia la răspundere civilă, contravențională sau penală, precum și a recuperării mijloacelor financiare alocate conform prevederilor contractuale.

46. În cazul utilizării neconforme a resurselor financiare alocate, organizatorii activităților culturale care au utilizat mijloacele financiare contrar prevederilor stabilite în contractul de finanțare nu vor fi eligibili pentru participare la alte concursuri organizate de Instituțiile implementatoare.

Capitolul X

MONITORIZAREA ȘI RAPORTAREA

47. Secretariatul Consiliul coordonator monitorizează activitatea instituțiilor implementatoare pe perioada organizării și realizării activităților culturale din cadrul prezentului Program.

48. Instituțiile implementatoare monitorizează acțiunile organizatorilor activităților culturale pe perioada executării contractelor de achiziție.

49. Organizatorii activităților culturale prezintă instituțiilor implementatoare un raport narativ privind acțiunile realizate în vederea organizării activității culturale.

50. Instituțiile implementatoare prezintă anual Ministerului Culturii, până la 31 ianuarie a anului următor, un raport final privind activitățile culturale realizate în cadrul programului.

51. Ministerul Culturii are dreptul de a verifica modalitatea de implementare a contractului de finanțare atât în perioada derulării contractului de finanțare, cât și după validarea raportului narativ și a raportului financiar.

52. Dosarul organizatorului activității culturale, inclusiv raportul narativ și raportul financiar, se păstrează pentru o perioadă de cinci ani în arhiva instituției implementatoare.

Capitolul XI

DISPOZIȚII FINALE

53. Ministerul Culturii va elabora în termen de 10 zile Ghidul de implementare a Programului „Acces la cultură”, care va conține un model de formular de aplicare și procedura de înaintare a propunerilor în adresa Ministerului Culturii.